

„MONITORIZAREA APLICĂRII ÎN PRACTICĂ A PREVEDERILOR CODULUI AUDIOVIZUALULUI AL REPUBLICII MOLDOVA”

Raport de monitorizare

a implementării prevederilor Codului audiovizualului de către radiodifuzorii publici IPNA Compania "Teleradio-Moldova" și IPRA Compania "Teleradio-Găgăuzia" în campania electorală pentru alegerile parlamentare 2009

Perioada: 04 februarie – 05 aprilie 2009

Proiect realizat de Asociația Presei Electronice cu sprijinul Fundației Soros-Moldova
în cadrul Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte – Coaliția 2009

Chișinău, 2009

Acest proiect se desfășoară sub egida Asociației Presei Electronice APEL cu participarea a 10 ONG-uri de media și de protecție a drepturilor omului: Asociația Juriștilor Independenți, Asociația Presei Independente, Asociația Telejurnaliștilor Independenți, Centrul Acces-Info, Centrul Independent de Jurnalism, Comitetul pentru Apărarea Drepturilor Umane și Profesionale, Juriștii pentru Drepturile Omului, OWH-Studio, Uniunea Jurnaliștilor din Moldova.

CUPRINS

1. Cadrul metodologic	3
2. Prezența actorilor politici în programele de știri ale IPNA Compania "Teleradio-Moldova"	4
2. 1. Actorii politici: dimensiunea cantitativă	
2. 2. Actorii politici: dimensiunea calitativă	
3. Prezența actorilor politici în emisiunile IPNA Compania "Teleradio-Moldova"	8
3. 1. Actorii politici: dimensiunea cantitativă	
3. 2. Actorii politici: dimensiunea calitativă	
4. Calitatea știrilor cu prezența actorilor politici la IPNA Compania "Teleradio-Moldova"	10
5. Prezența actorilor politici în dezbaterile electorale la IPNA Compania "Teleradio-Moldova"	11
6. Publicitatea electorală la IPNA Compania "Teleradio-Moldova"	12
7. Prezența actorilor politici în programele de știri ale IPRA Compania "Teleradio-Găgăuzia"	13
7. 1. Actorii politici: dimensiunea cantitativă	
7. 2. Actorii politici: dimensiunea calitativă	
8. Prezența actorilor politici în emisiunile IPNA Compania "Teleradio-Găgăuzia"	15
8. 1. Actorii politici: dimensiunea cantitativă	
8. 2. Actorii politici: dimensiunea calitativă	
9. Prezența actorilor politici în dezbaterile electorale la IPNA Compania "Teleradio-Găgăuzia"	15
10. Publicitatea electorală la IPNA Compania "Teleradio-Găgăuzia"	16
11. Date comparative privind dezbaterile și publicitatea electorală la radiodifuzorii publici	17
11. 1. Date comparative privind dezbaterile electorale la instituțiile audiovizuale publice	
11. 2. Date comparative privind plasarea publicității electorale la instituțiile audiovizuale publice	
12. Concluzii	19

1. CADRUL METODOLOGIC

Perioada: 04 februarie – 05 aprilie 2009

Obiectul monitorizării: programele de știri/actualități și emisiuni cu prezența actorilor politici (interval ore: 6.00 – 24.00), publicitatea electorală, dezbaterile electorale.

Scop: determinarea prezenței actorilor politici în programele de știri/actualități, în emisiuni, în publicitatea electorală și în dezbaterile electorale din perspectiva rigorilor legale și profesionale stabilite pentru mass-media audiovizuală în campania electorală pentru alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009.

Autorul monitorizării: Asociația Presei Electronice din Moldova.

GRILA DE MONITORIZARE:

Posturi monitorizate: Radio Moldova, Moldova1, Radio Găgăuzia, TV Găgăuzia

Actori politici monitorizați (IPNA "Teleradio-Moldova"):

- **Președinția** (președintele, consilierii președintelui, purtătorul de cuvânt al președinției);
- **Parlamentul** (fracțiunile parlamentare, deputații independenți);
- **Guvernul** (membrii guvernului, adjuncții miniștrilor, purtătorul de cuvânt al guvernului);
- **Administrația publică locală** (primarul general al mun. Chișinău, președintele CMC, președinții și vicepreședinții de raion, consilierii, primarii).
- **Partidele politice** (reprezentanți, simpatizanți ai partidelor politice sau oponenți ai acestora);

Actori politici monitorizați (IPNA "Teleradio-Găgăuzia"):

- **Başcanul;**
- **Adunarea Populară;**
- **Executivul;**
- **Administrația publică locală;**
- **Administrația publică centrală;**
- **Partidele politice;**

Analiza cantitativă:

- **Frecvența și durata** aparițiilor actorilor politici în știri: *a) intervenții directe; b) mențiuni/apariții;*
- **Frecvența și durata** aparițiilor actorilor politici în emisiuni: *a) intervenții directe; b) mențiuni/apariții;*
- **Ponderea** duratei știrilor cu prezența actorilor politici în durata programelor de știri;
- **Numărul de surse** utilizate în știrile conflictuale: *a) 1 sursa de informație; b) 2 și mai multe surse de informație independente una de alta.*

Analiza calitativă:

- **Conținutul informației:** a) pozitiv; b) neutru; c) negativ;
- **Atitudinea jurnalistului:** a) favorizantă; b) defavorizantă, c) imparțială.

2. Prezenta actorilor politici in programele de stiri si actualitati ale IPNA Compania "Teleradio-Moldova"

2.1. Actorii politici: dimensiunea cantitativa

In perioada electorala TV Moldova 1 a difuzat 1200, iar Radio Moldova – 1814 stiri si subiecte cu prezenta actorilor politici cu durata cumulata de 117.531 (32,6 ore) si, respectiv, de 181.379 (50,3 ore) secunde.

Durata stirilor cu prezenta actorilor politici la Moldova 1 a constituit aproape o treime (31,3%) din durata totala a programelor de stiri si actualitati, iar la Radio Moldova – ceva mai mult de o patrime (27,5%).

Perioada monitorizata: 04.02.09-05.04.09			
Post monitorizat:	Moldova 1	Program monitorizat:	STIRI
Nr. stiri cu prezenta a.p.:	1200	Nr. stiri conflictuale:	162
Durata stiri (sec):	117531	1 sursa de informatie:	106
Durata program (sec):	375474	2+ surse de informatie:	56

Perioada monitorizata: 04.02.09-05.04.09			
Post monitorizat:	Radio Moldova	Program monitorizat:	STIRI
Nr. stiri cu prezenta a.p.:	1814	Nr. stiri conflictuale:	31
Durata stiri (sec):	181379	1 sursa de informatie:	24
Durata program (sec):	658101	2+ surse de informatie:	7

Moldova 1 a difuzat stiri cu prezenta a 75, iar Radio Moldova – cu prezenta a 98 de actori politici personalizati. In campania electorala Moldova 1 a relatat despre 19 formatiuni politice, iar Radio Moldova – despre 17.

Cea mai mare vizibilitate la cele doua institutii mediatice a actorilor politici, ca frecventa si ca durata, este reprezentata in tabelele 1-3.

Tabel 1. Top 10 actori personalizati. Frecventa si durata stiri

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)
1	Voronin V.	436	Voronin V.	10245	Voronin V.	782	Voronin V.	12158
2	Greceanai Z.	147	Greceanai Z.	2292	Greceanai Z.	312	Greceanai Z.	4598
3	Filat V.	54	Durlesteanu M.	1083	Lupu M.	107	Sainciuc S.	1966
4	Lupu M.	52	Lupu M.	973	Ostalep V.	71	Durlesteanu M.	1525
5	Urechean S.	52	Urechean S.	914	Durlesteanu M.	53	Lupu M.	1426
6	Diacov D.	40	Sarbu S.	881	Filat V.	44	Ostalep V.	1373
7	Durlesteanu M.	39	Diacov D.	767	Copaci T.	43	Duca G.	947
8	Chirtoaca D.	39	Filat V.	743	Sainciuc S.	37	Copaci T.	750
9	Petrencu A.	38	Petrencu A.	670	Tarlev V.	33	Munteanu I.	713
10	Braghis D.	36	Chirtoaca D.	577	Urechean S.	33	Vrabie V.	620

In topul celor mai mediatizati actori politici personalizati si la Moldova 1, si la Radio Moldova sunt reprezentantii puterii. Ca frecventa, acestora le-au revenit de 2,6 ori, la televiziune, si de 12,7 ori, la radio, mai multe aparitii decat reprezentantilor opozitiei luati impreuna. Ca durata, la televiziune, reprezentantilor puterii le-au revenit de peste 4 ori mai mult spatiu decat reprezentantilor opozitiei, iar la radio, acestia de la urma, nici nu au intrat in top 10.

Impreuna, la televiziune si la radio, actorii politici personalizati – reprezentanti ai puterii, au beneficiat de 5,6 ori mai multe aparitii si de 11,3 ori mai mult spatiu (durata) decat ceilalti actori politici personalizati – reprezentanti ai opozitiei, intrati in lista de top (vezi diagramele 1 si 2).

Diagrama 1

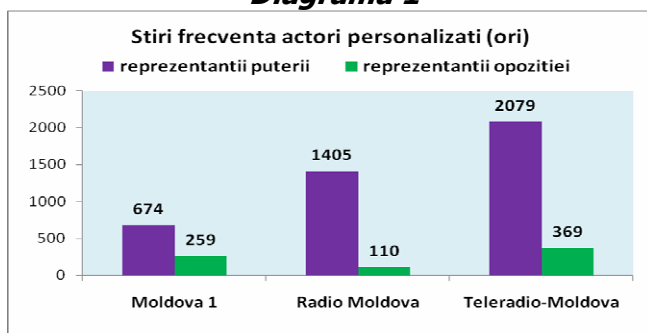
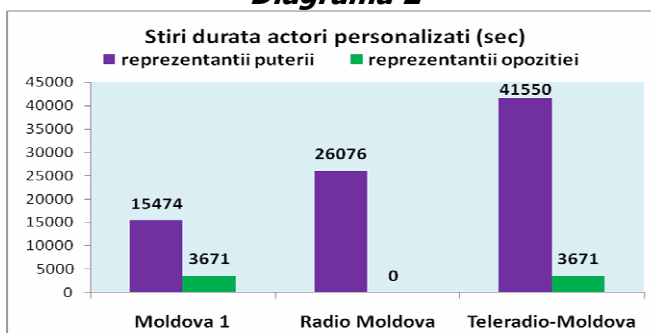

Diagrama 2

Desi in orice campanie electorala partidele, la modul logic, sunt actorul institutionalizat principal, Radio Moldova, spre deosebire de TV Moldova 1, a dat preferinta si in sensul frecventei, si in cel al duratei, altui actor institutionalizat – Guvernului.

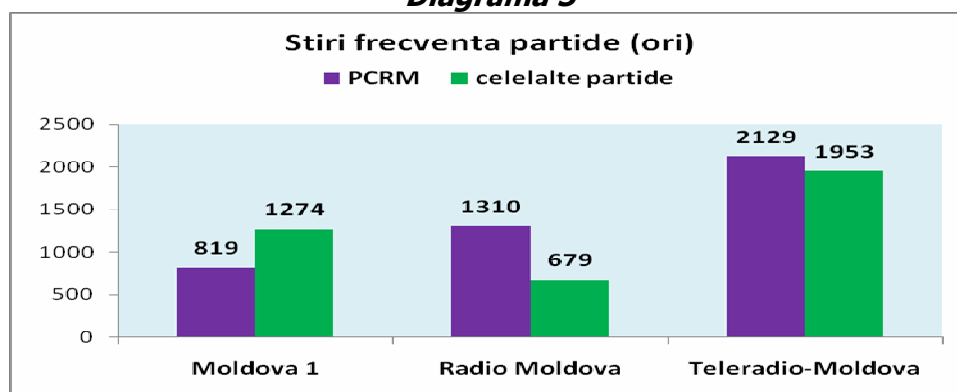
Tabel 2. Actori-institutii. Frecventa si durata stiri

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)
1	Partide	1612	Partide	24355	Guvern	1466	Guvern	26260
2	Guvern	580	Guvern	11794	Partide	795	Presedintie	12257
3	Presedintie	398	Presedintie	9305	Presedintie	793	Partide	11175
4	Parlament	64	Parlament	1309	Parlament	129	Parlament	1686
5	APL	43	APL	706	APL	100	APL	1458

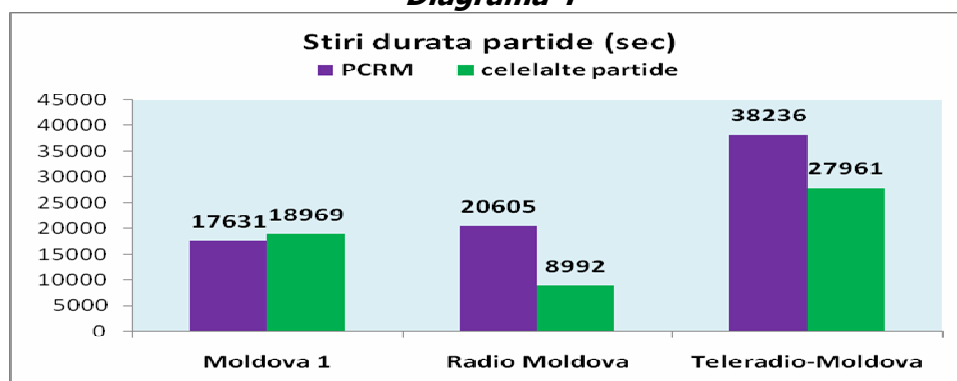
Tabel 3. Actori – formatiuni politice. Frecventa si durata stiri

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)
1	PCRM	819	PCRM	17631	PCRM	1310	PCRM	20605
2	AMN	235	AMN	3908	PLDM	107	PLDM	1297
3	PLDM	203	PLDM	2576	AMN	104	PSD	1264
4	PL	155	PL	2226	PL	77	PDM	1260
5	PDM	131	PDM	2141	PSD	76	AMN	1036
6	PSD	119	PSD	1985	PDM	72	UCM	813
7	MAE	105	PPCD	1626	UCM	60	MAE	809
8	PPCD	82	MAE	1471	MAE	52	PL	690
9	UCM	73	PDSMU	778	PDSMU	42	PDSMU	662
10	PDSMU	41	UCM	704	PPCD	35	PPCD	492
11	PPNT	28	PPNT	363	PC	12	PPNT	165
12	PEMAVE	25	PEMAVE	313	UMPR	11	PSMPR	160
13	UMPR	25	UMPR	309	PPNT	10	UMPR	155
14	PC	23	PC	168	PSMPR	7	PC	84
15	PRM	14	PPR	162	PEMAVE	7	PPR	60
16	PPR	6	PRM	116	PRM	4	PEMAVE	33
17	PSMRP	6	PSMRP	102	PPR	3	PRM	12
18	RAVN	2	RAVN	16				
19	PAM	1	PAM	5				

In campania electorala partidul de guvernament (PCRM) a avut cea mai mare vizibilitate in stiriile ambelor institutii mediatiche. Astfel, ca numar de aparitii, la Moldova 1, PCRM este aproape de numarul cumulat de aparitii al celorlaltor 18 partide, despre care a relatat televiziunea in stiri. La radio, insa, respectivul numar este de aproape doua ori mai mare decat cel pe care-l intrunesc celelalte 16 partide luate impreuna (vezi Diagrama 3).

Diagrama 3

Cat priveste durata aparitiilor, dezechilibrul este si mai vizibil: daca la televiziune PCRM i s-a oferit aproape acelasi spatiu de emisie ca si tuturor celorlaltor partide luate impreuna, apoi la radio – respectivul spatiu a fost de peste doua ori mai mare (vezi Diagrama 4).

Diagrama 4

2.2. Actorii politici: dimensiunea calitativa

TV Moldova 1 a plasat in stiri, in context pozitiv 18, si in context negativ – 20 de actori politici personalizati, iar Radio Moldova, respectiv, 39 si 17 actori politici personalizati. Tabelul 1 reprezinta topul celor mai mediatizati actori politici personalizati de catre TV Moldova 1 si Radio Moldova.

Si la televiziune, si la radio in lista de top a actorilor personalizati, plasati in context pozitiv, au intrat in exclusivitate reprezentanti ai puterii, iar in lista celor plasati in context negativ – reprezentanti ai opozitiei.

Tabel 1. Top 10 actori politici personalizati. Stiri context pozitiv. Stiri context negativ

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	context pozitiv (ori)	actori	context negativ (ori)	actori	context pozitiv (ori)	actori	context negativ (ori)
1	Voronin V.	191	Filat V.	18	Voronin V.	208	Tarlev V.	17
2	Greceanai Z.	84	Urechean S.	17	Greceanai Z.	80	Filat V.	16
3	Guznac V.	24	Chirtoaca D.	16	Lupu M.	30	Urechean S.	12
4	Lupu M.	16	Musuc E.	7	Durlesteanu M.	12	Chirtoaca D.	9
5	Durlesteanu M.	16	Ghimpu M.	6	Duca G.	10	Braghis D.	6
6	Dodon I.	14	Braghis D.	6	Bulat G.	7	Musuc E.	5
7	Savga L.	13	Tarlev V.	6	Catrinici L.	7	Ghimpu M.	3
8	Bulat G.	10	Andronic N.	3	Turcanu A.	7	Braga V.	2
9	Buceatchi P.	9	Diacov D.	3	Dodon I.	4	Chitroaga I.	2
10	Copaci T.	9	Dumbraveanu A.	3	Munteanu I.	4	Nirca N.	2

Si televiziunea, si radio, au plasat in stiri, in context pozitiv Guvernul si Presedintele, iar in context negativ – Partidele si APL (vezi Tabelul 2).

Tabel 2. Actori-institutii. Context pozitiv stiri. Context negativ stiri

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	context pozitiv (ori)	actori	context negativ (ori)	actori	context pozitiv (ori)	actori	context negativ (ori)
1	Guvern	285	Partide	326	Guvern	375	Partide	158
2	Presedintie	163	APL	39	Presedintie	208	APL	39
3	Partide	107			Partide	39	Guvern	4
4	Parlament	20			Parlament	32		
5					APL	5		

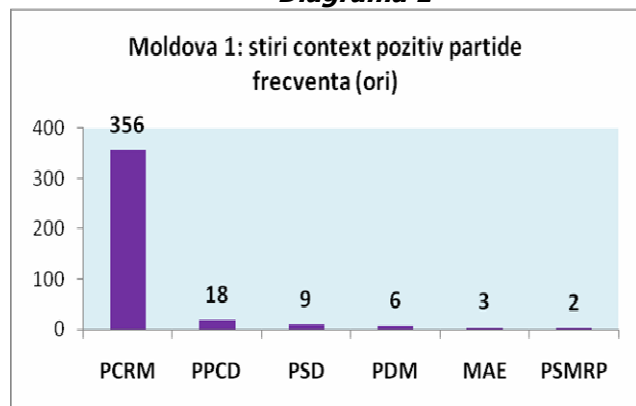
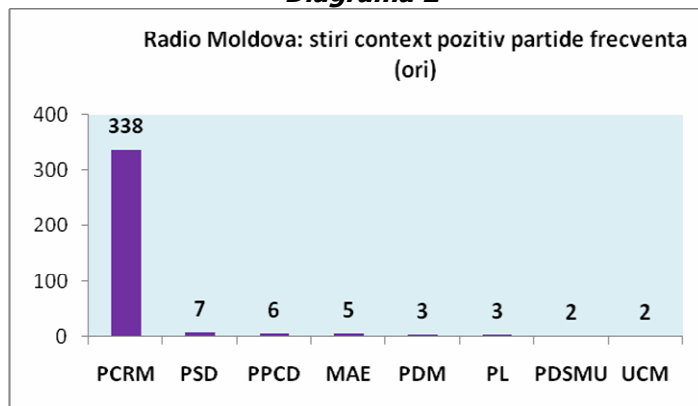
TV Moldova 1 a plasat in stiri, in context pozitiv 6, iar Radio Moldova – 8 partide, pe prima pozitie, detasat net de celelalte, fiind PCRm.

TV Moldova 1 a plasat in stiri, in context negativ 14, iar Radio Moldova – 12 partide, pe prima pozitie fiind PLDM (vezi Tabelul 3).

Tabel 3. Actorii-formatiuni politice. Context pozitiv stiri. Context negativ stiri

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	context pozitiv (ori)	actori	context negativ (ori)	actori	context pozitiv (ori)	actori	context negativ (ori)
1	PCRm	356	PLDM	90	PCRm	338	PLDM	39
2	PPCD	18	AMN	86	PSD	7	AMN	35
3	PSD	9	PL	55	PPCD	6	UCM	26
4	PDM	6	UCM	29	MAE	5	PL	23
5	MAE	3	PSD	16	PDM	3	PSD	15
6	PSMRP	2	PDM	12	PL	3	PDM	8
7			PEMAVE	6	PDSMU	2	MAE	5
8			MAE	6	UCM	2	PCRm	3
9			PC	6			PPCD	3
10			PCRm	6			PC	2
11			PDSMU	6			PDSMU	2
12			PPR	3			PEMAVE	2
13			UMPR	3				
14			PPCD	3				

Discrepanta dintre cel mai mediatizat partid in context pozitiv si celelalte partide este reprezentata in Diagramele 1 si 2.

Diagrama 1**Diagrama 2**

TV Moldova 1 a manifestat atitudine favorizanta in stiri fata de 9 actori politici personalizati, 8 dintre ei fiind reprezentanti ai puterii, iar atitudine defavorizanta – fata de 8 actori – toti reprezentand opozitia.

Radio Moldova a manifestat atitudine favorizanta in stiri fata de 6 actori politici personalizati, 4 dintre ei fiind reprezentanti ai puterii, iar atitudine defavorizanta – fata de 6 actori – toti reprezentand opozitia (vezi Tabelul 4). Ambele institutii au favorizat cel mai des acelasi actor personalizat – V.Voronin, si au defavorizat cel mai des acelasi actor personalizat – D.Chirtoaca.

Tabel 4. Actori personalizati. Atitudine favorizanta stiri. Atitudine defavorizanta stiri

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	atitud. favor (ori)	actori	atitud. defavor (ori)	actori	atitud. favor (ori)	actori	atitud. defavor (ori)
1	Voronin V.	62	Chirtoaca D.	13	Voronin V.	22	Chirtoaca D.	4
2	Greceanai Z.	22	Urechean S.	5	Lupu M.	4	Tarlev V.	3
3	Lupu M.	5	Ghimpu M.	3	Musuc E.	4	Filat V.	3
4	Savga L.	5	Andronic N.	3	Greceanai Z.	3	Urechean S.	2
5	Musuc E.	3	Diacov D.	3	Braghis D.	1	Musuc E.	1
6	Vrabie V.	3	Dumbraveanu A.	3	Copaci T.	1	Osipov V.	1
7	Gorodenco A.	3	Osipov V.	3				
8	Lupan N.	3	Sima G.	3				
9	Durlesteanu M.	1						

TV Moldova 1 a manifestat in stiri atitudine favorizanta fata de Partide si Guvern, iar Radio Moldova – fata de Presedintie si Guvern. Ambele institutii mediatice au manifestat atitudine defavorizanta fata de aceiasi doi actori - Partide si APL (vezi Tabelul 5).

Tabel 5. Actori-institutii. Atitudine favorizanta stiri. Atitudine defavorizanta stiri

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	atitud. favor (ori)	actori	atitud. defavor (ori)	actori	atitud. favor (ori)	actori	atitud. defavor (ori)
1	Partide	54	Partide	68	Presedintie	22	Partide	21
2	Guvern	49	APL	28	Guvern	18	APL	8
3	Presedintie	46			Partide	6		
4	Parlament	3			Parlament	5		
5					APL	3		

TV Moldova 1 a favorizat 3 partide – PCRM, PSD si PPCD, iar R. Moldova – 2: PCRM si PSD.

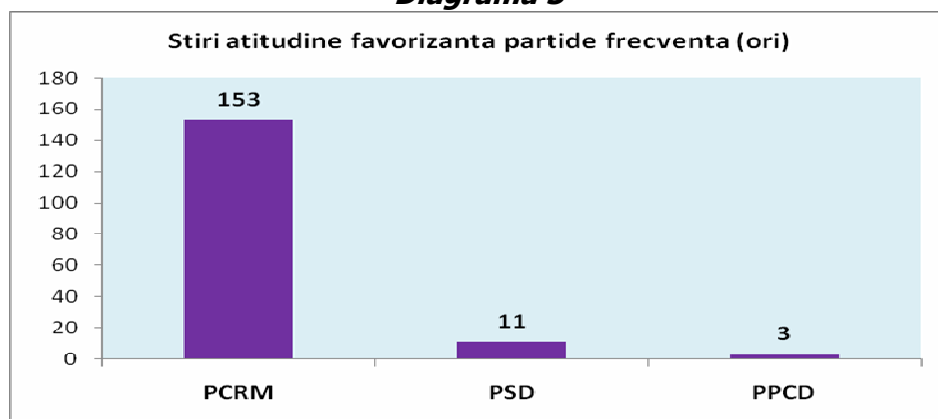
TV Moldova 1 a defavorizat 7 partide, cel mai des – PL, AMN si PLDM. Radio Moldova a defavorizat in campania electorala 5 partide, cel mai des - AMN, PLDM si UCM (vezi Tabelul 6).

Tabel 6. Actori-formatiuni politice. Atitudine favorizanta stiri. Atitudine defavorizanta stiri

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	atitud. favor (ori)	actori	atitud. defavor (ori)	actori	atitud. favor (ori)	actori	atitud. defavor (ori)
1	PCRM	120	PL	25	PCRM	33	AMN	7
2	PSD	6	AMN	24	PSD	5	PLDM	6
3	PPCD	3	PLDM	14			UCM	6
4			PDM	3			PL	4
5			PEMAVE	3			PSD	1
6			PPR	3				
7			UMPR	3				

Cumulat, la televiziune si la radio, atitudinea favorizanta fata de partide in stiri este prezentata, schematic, in Diagrama 3.

Diagrama 3

3. Prezenta actorilor politici in emisiunile IPNA Compania "Teleradio-Moldova"

3.1. Actorii politici: dimensiunea cantitativa

In perioada electorala TV Moldova 1 si Radio Moldova au difuzat cate 9 cicluri de emisiuni cu participarea actorilor politici si cu o durata totala de 158.990 (44,1 ore) si, respectiv, 69.310 secunde (19,2 ore). Moldova 1 a mediatizat in emisiuni 16 actori personalizati si 7 partide politice, iar Radio Moldova – 19 actori personalizati si 8 partide.

Perioada: 04.02.09-05.04.09	
Post monitorizat: Moldova 1 Program mon.: EMISIUNI	
TITLU EMISIUNE:	Durata (sec)
Buna dimineata	<u>119190</u>
Business review	<u>92</u>
Cronos	<u>1680</u>
La datorie	<u>7288</u>
Martisor 2009	<u>4800</u>
Moldova-650 ani	<u>11100</u>
Moldova-pagini de istorie	<u>2760</u>
Rezonans	<u>5720</u>
Vector european	<u>6360</u>

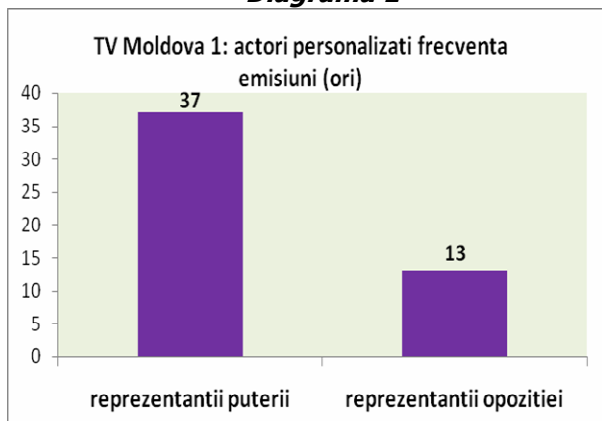
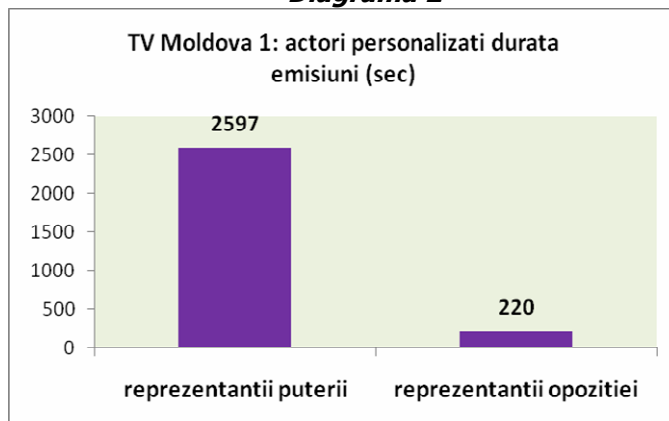
Perioada: 04.02.09-05.04.09	
Post monitorizat: Radio Moldova Program mon.: EMISIUNI	
TITLU EMISIUNE:	Durata (sec)
Accent pe eveniment	<u>6290</u>
Cronica parlamentara	<u>2070</u>
Dimensiunea Europeana	<u>1980</u>
Electorala 2009	<u>3000</u>
Martisor 2009	<u>7000</u>
Matinal economic	<u>5460</u>
Matinal juridic	<u>1470</u>
Radio matinal	<u>39640</u>
Scutul Patriei	<u>2400</u>

Lista celor mai mediatizati actori politici personalizati la televiziune si radio este prezentata in Tabelul 1. Spre deosebire de TV Moldova 1, unde jumatate din lista de top, ca frecventa si ca durata, a revenit reprezentantilor opozitiei, la Radio Moldova intreaga lista a reprezentat puterea.

Tabel 1. Top 10 actori personalizati. Frecventa si durata emisiuni

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)
1	Vrabie V.	19	Voronin V.	1614	Voronin V.	15	Sainciuc S.	1165
2	Voronin V.	9	Vrabie V.	512	Greceanai Z.	10	Greceanai Z.	980
3	Greceanai Z.	4	Greceanai Z.	405	Sainciuc S.	9	Lupan N.	600
4	Braghis D.	4	Stratan A.	115	Turcan V.	7	Voronin V.	500
5	Stratan A.	3	Braghis D.	35	Durlesteanu M.	6	Lupu M.	442
6	Filat V.	3	Dodon I.	31	Lupu M.	4	Durlesteanu M.	397
7	Dodon I.	2	Filat V.	31	Ostalep V.	4	Ostalep V.	217
8	Diacov D.	2	Diacov D.	27	Lupan N.	4	Dodon I.	208
9	Untila V.	2	Untila V.	27	Dodon I.	3	Turcan V.	205
10	Rosca Iu.	2	Rosca Iu.	20	Turcanu A.	3	Perju I.	190

Dezechilibrul dintre numarul si durata aparitiilor actorilor politici personalizati – reprezentanti ai puterii si actorilor politici personalizati - reprezentanti ai opozitiei este indicat in Diagramele 1 si 2.

Diagrama 1**Diagrama 2**

TV Moldova 1 in campania electorala a mediatizat in emisiuni 3 categorii de actori-institutii: Guvernul, Partidele si Presedintia, Guvernului revenindu-i cel mai mare numar de aparitii si cea mai mare durata.

Radio Moldova a mediatizat in emisiuni toate cele 5 categorii de actori-institutii, Guvernului, ca si in cazul televiziunii, revenindu-i cel mai mare numar de aparitii si cea mai mare durata (vezi Tabelul 2).

Tabel 2. Actori-institutii. Frecventa si durata emisiuni

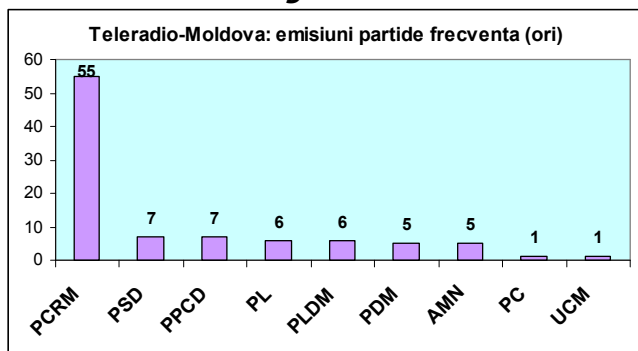
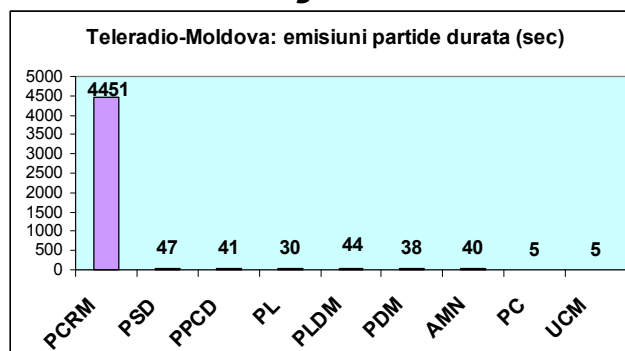
nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)
1	Guvern	50	Guvern	3621	Guvern	77	Guvern	4995
2	Partide	35	Presedintie	1614	Presedintie	15	Parlament	565
3	Presedintie	7	Partide	243	Partide	13	Presedintie	500
4					Parlament	8	Partide	152
5					APL	1	APL	10

TV Moldova 1 a mediatizat in emisiuni 7 partide, iar Radio Moldova – 8. Ambele institutii mediatice au dat preferinta, si ca frecventa, si ca durata, aceluasi partid – PCRM (vezi Tabelul 3).

Tabel 3. Actori – formatiuni politice. Frecventa si durata emisiuni

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)
1	PCRM	13	PCRM	2031	PCRM	42	PCRM	2420
2	PSD	6	PSD	42	AMN	1	AMN	5
3	PPCD	6	PLDM	39	PC	1	PC	5
4	PL	6	PPCD	36	PDM	1	PDM	5
5	PLDM	5	AMN	35	PLDM	1	PLDM	5
6	PDM	4	PDM	33	PPCD	1	PPCD	5
7	AMN	4	PL	30	PSD	1	PSD	5
8					UCM	1	UCM	5

Numarul si durata aparitiilor in emisiuni a partidelor politice, cumulat, la televiziune si la radio sunt reprezentate in Diagramele 1 si 2.

Diagrama 1**Diagrama 2**

3.2. Actori politici: dimensiunea calitativa

In lista primilor 10 actori politici personalizati plasati in context pozitiv in emisiunile monitorizate ale TV Moldova 1 jumatate sunt reprezentanti ai puterii si jumatate – ai opozitiei. Reprezentantii puterii au fost plasati in context pozitiv in 11 randuri, iar ai opozitiei – in 5 randuri. La Radio Moldova intreaga lista reprezinta puterea.

Ambele institutii mediatice nu au plasat actori personalizati in context negativ.

TV Moldova 1 a manifestat in emisiuni atitudine favorizanta fata de 3 actori politici personalizati, iar Radio Moldova – fata de 1 (vezi Tabelul 1). Televiziunea si radioul, in campania electorala, nu au defavorizat in emisiuni nici un actor personalizat

Tabel 1. Actori personalizati. Emisiuni context pozitiv. Emisiuni atitudine favorizanta

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	context pozitiv (ori)	actori	atitud. favor (ori)	actori	context pozitiv (ori)	actori	atitud. favor (ori)
1	Vrabie V.	4	Vrabie V.	3	Voronin V.	5	Voronin V.	1
2	Voronin V.	4	Voronin V.	2	Greceanai Z.	4		
3	Greceanai Z.	1	Greceanai Z.	1	Dodon I.	2		
4	Stratan A.	1			Durlesteanu M.	2		
5	Braghis D.	1			Baldovici V.	1		
6	Dodon I.	1			Copaci T.	1		
7	Filat V.	1			Guznac V.	1		
8	Diacov D.	1			Lupu M.	1		
9	Untila V.	1			Perju I.	1		
10	Rosca Iu.	1			Sainciuc S.	1		

TV Moldova 1 si Radio Moldova au plasat in emisiuni, cel mai des, in context pozitiv, actorul-institutie Guvernul, urmat la televiziune de Partide, iar la radio – de Presedintie.

Ambele institutii au manifestat atitudine favorizanta in emisiuni fata de doi actori-institutii, aceiasi: Guvern si Presedintie (vezi Tabelul 2).

Televiziunea si radioul nu au defavorizat in emisiuni nici un actor-institutie.

Tabel 2. Actori institutionalizati. Emisiuni context pozitiv. Emisiuni atitudine favorizanta

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	context pozitiv (ori)	actori	atitud. favor (ori)	actori	context pozitiv (ori)	actori	atitud. favor (ori)
1	Guvern	12	Guvern	9	Guvern	22	Guvern	1
2	Partide	7	Presedintie	2	Presedintie	5	Presedintie	1
3	Presedintie	4			Parlament	2		

TV Moldova 1 a plasat in emisiuni in context pozitiv 7 partide, de cele mai multe ori – 6, PCRM. Radio Moldova – un singur partid – PCRM, in 13 randuri.

Televiziunea nu a manifestat atitudine favorizanta in emisiuni fata de vre-un partid. Radio, o data, a favorizat PCRM.

Ambele institutii nu au defavorizat in emisiuni actori-formatiuni politice.

Tabel 3. Actori-formatiuni politice. Emisiuni context pozitiv. Emisiuni atitudine favorizanta

nr	TV Moldova 1				Radio Moldova			
	actori	context pozitiv (ori)	actori	atitud. favor (ori)	actori	context pozitiv (ori)	actori	atitud. favor (ori)
1	PCRM	6			PCRM	13	PCRM	1
2	PSD	1						
3	PLDM	1						
4	PPCD	1						
5	AMN	1						
6	PDM	1						
7	PL	1						

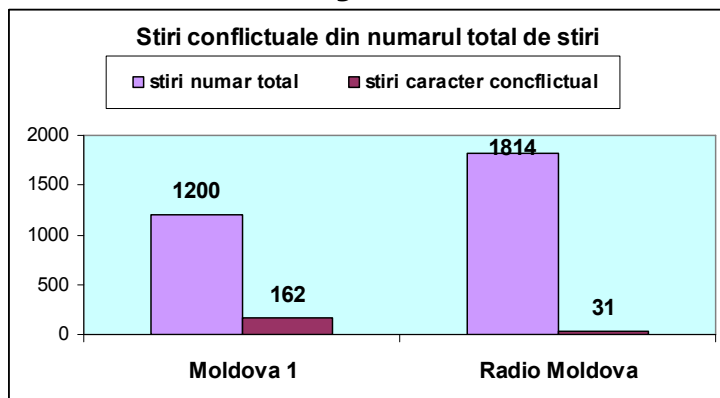
4. Calitatea stirilor cu prezenta actorilor politici

Perioada monitorizata: 04.02.09-05.04.09			
Post monitorizat:	Moldova 1	Program monitorizat:	STIRI
Nr. stiri cu prezenta a.p.:	1200	Nr. stiri conflictuale:	162
Durata stiri (sec):	117531	1 sursa de informatie:	106
Durata program (sec):	375474	2+ surse de informatie:	56

Perioada monitorizata: 04.02.09-05.04.09			
Post monitorizat:	Radio Moldova	Program monitorizat:	STIRI
Nr. stiri cu prezenta a.p.	1814	Nr. stiri conflictuale:	31
Durata stiri (sec):	181379	1 sursa de informatie:	24
Durata program (sec):	658101	2+ surse de informatie:	7

In perioada electorala TV Moldova 1 a difuzat 162 de stiri cu caracter conflictual sau 13,5% din numarul total de stiri cu prezenta actorilor politici, iar Radio Moldova – 31 sau 1,7%. Cota stirilor cu caracter conflictual din numarul total de stiri cu prezenta actorilor politici este indicata in Diagrama 1.

Diagrama 1

La TV Moldova 1, ca si la Radio Moldova, majoritatea covarsitoare a stirilor cu caracter conflictual a fost scrisa in temeiul unei singure surse de informatie (vezi Diagramele 2 si 3).

Diagrama 2

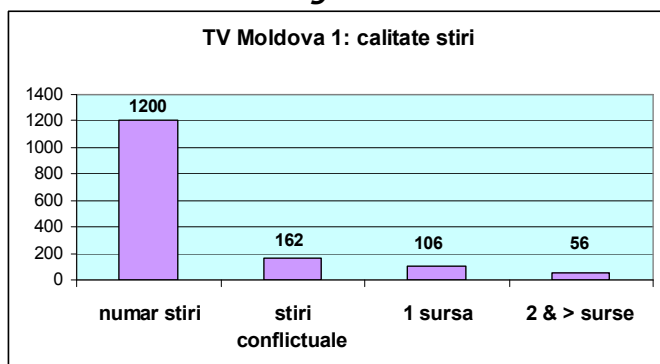
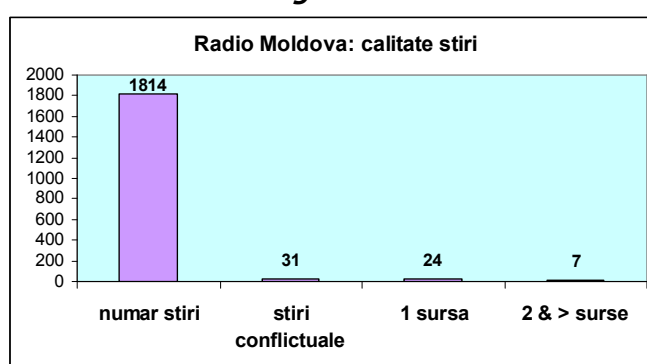

Diagrama 3

5. Prezenta actorilor politici in dezbateri electorale

In campania electorala TV Moldova 1 a anuntat 61 de runde dezbateri si a realizat 60; Radio Moldova a anuntat 60 si a realizat 59. Televiziunea a difuzat in total 27,4 ore de dezbateri electorale, iar Radio Moldova – 24,8 ore.

15 concurenti electorali au participat la TV Moldova 1 la cate 6 runde de dezbateri; 1 – la 5 runde; 3 – la cate 4 runde si 1 – la 3 runde.

12 concurenti electorali au participat la Radio Moldova la cate 6 runde de dezbateri; 3 – la cate 5; 2 – la cate 4; 1 – la 3; 1 – la o runda, iar doi (candidati independenti) – au lipsit de la emisiunile programate (vezi Tabelul 1).

Tabel 1. Prezenta actorilor politici in dezbaterile electorale

		Moldova 1		Radio Moldova	
Dezbateri					
Anuntate (nr.)		61		60	
Realizate (nr.)		60		59	
Durata (sec)		98785		89305	
		Runde	Durata	Runde	Durata
1	PSD	6	4320	5	3600
2	PL	6	4320	6	4320
3	AMN	6	4320	6	4320

4	PPCD	6	4320	6	4320
5	PCRM	4	2880	4	2880
6	PLDM	6	4320	6	4320
7	PDM	6	4320	6	4320
8	UCM	6	4320	6	4320
9	MAE	6	4320	6	4320
10	PDSMU	6	4320	6	4320
11	PC	6	4320	6	4320
12	BANARI S.	6	4320		
13	URATU S.	6	4320	6	4320
14	PEMAVE	4	2880	4	2880
15	PPNT	3	2160	3	2160
16	RAILEAN V.	4	2880	1	720
17	UMPR	6	4320	5	3600
18	PRM	6	4320	6	4320
19	TAMBALIST T.	6	4320		
20	LOMAKIN A.	6	4320	6	4320
21	CUSNIR V.	5	3600	5	3600

6. Publicitatea electorala

TV Moldova 1 a plasat publicitate electorala contractata de la 12 concurenti-partide politice; Radio Moldova – de la 6. Astfel, la televiziune nu a plasat publicitate electorala nici un candidat independent, iar la radio – si majoritatea partidelor participante in campania electorala.

La TV Moldova 1 cel mai mare volum de publicitate electorala a plasat PLDM, urmat de PCRM, AMN si PL. Acestora le-a revenit mai mult de jumatate (5,6 ore – 57%) din intregul volum de publicitate (9,8 ore) contractat de cei 12 concurenti.

La Radio Moldova cel mai mare volum de publicitate electorala a plasat PL, urmat de PCRM si de PLDM. Acestora le-a revenit aproape doua treimi (4,4 ore – 65%) din intregul volum de publicitate (6,7 ore) contractat de cele 6 partide. Doi concurenti – PL si PCRM au plasat la radio un volum de publicitate mai mare decat la televiziune (vezi Tabelul 1).

Tabel 1

Total campanie	PSD	PL	AMN	PPCD	PCRM	PLDM	PDM	UCM	MAE	PDSMU	PC	PEMAVE	Total durata
Moldova 1	4260	4730	4920	600	5185	5520	4480	750	2920	540	1300	350	35555 (sec)
Radio Moldova		5480	3300		5320	5260	1880		2880				24120 (sec)

7. Prezenta actorilor politici in programele de stiri si actualitati ale IPRA Compania "Teleradio-Gagauzia".

Perioada monitorizata: 04.02.09-05.04.09			
Post monitorizat:	GRT (TV)	Program monitorizat:	STIRI
Nr. stiri cu prezenta a.p.:	127	Nr. stiri conflictuale:	0
Durata stiri (sec):	17732	1 sursa de informatie:	0
Durata program (sec):	89374	2+ surse de informatie:	0

Perioada monitorizata: 04.02.09-05.04.09			
Post monitorizat:	GRT (Radio)	Program monitorizat:	STIRI
Nr. stiri cu prezenta a .p.:	114	Nr. stiri conflictuale:	0
Durata stiri (sec):	15713	1 sursa de informatie:	0
Durata program (sec):	68010	2+ surse de informatie:	0

7.1. Dimensiunea cantitativa

TV Gagauzia a difuzat 127 de stiri cu prezenta actorilor politici si cu o durata de 17.732 secunde (4,9 ore), ceea ce constituie 19,8% din volumul total de timp al programelor de stiri si actualitati – 89.374 secunde (24,8 ore).

Radio Gagauzia a difuzat 114 stiri cu prezenta actorilor politici si cu o durata de 15.713 secunde (4,3 ore), ceea ce constituie 23,1% din volumul total de timp al programelor de stiri si actualitati – 68.010 secunde (18,8 ore).

TV Gagauzia a mediatizat in campania electorala in stiri 14 actori politici personalizati, toate categoriile de actori-institutii si doua partide. Radio Gagauzia a mediatizat 18 actori politici personalizati, toate categoriile de actori-institutii si 3 partide.

Cel mai mediatizat actor politic personalizat si ca frecventa, si ca durata, la ambele institutii publice regionale a fost bascanul UTAG M.Formuzal, detasat net de ceilalti actori (vezi Tabelul 1).

In randul actorilor personalizati se regasesc si reprezentantii APC: V.Voronin, I.Dodon si L.Savga. Dintre liderii politici din opozitie de o anumita vizibilitate in stirile televiziunii a beneficiat V.Tarlev.

In randul celor mai mediatizati actori personalizati, si la televiziune, si la radio, figureaza si A.Harlamenco, presedintele Adunarii Populare a UTAG.

Doi actori-institutii – Bascanul si Executivul, au fost cel mai des si cu durata cea mai mare, prezenti in stirile televiziunii si radioului. APL UTAG, la televiziune, si Partidele, la radio, incheie lista categoriilor de actori-institutii. Pare neindreptatita aceasta clasificare, de rand ce un radiodifuzor public regional, la modul logic, ar trebui sa relateze preponderent despre realitatile de pe loc, pe de o parte, iar in campania electorala – despre ofertele partidelor politice concurente, pe de alta parte.

TV Gagauzia si Radio Gagauzia au mediatizat in stiri mai des si cu o durata mai mare un singur partid – PCRM. Celalalt partid – UCM, la televiziune a avut o vizibilitate de 6 ori mai mica. La radio frecventa si durata in stiri a relatarilor despre cele 3 partide – PCRM, RAVN si UCM, este ceva mai echilibrata (vezi Diagramele 1 si 2). Oricum, numarul redus al partidelor-participante in alegeri in stirile radiodifuzorului regional denota si interesul redus al acestuia fata de concurenti, si interesul redus al concurentilor fata de mediatizarea ofertelor lor prin intermediul respectivelor institutii mediatice.

Tabel 1. Actorii politici: frecventa si durata stiri

nr	TV Gagauzia				Radio Gagauzia			
	Actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)	actori	frecv. (ori)	actori	durata (sec)
+	personalizati		personalizati		personalizati		personalizati	
1	Formuzal M.	95	Formuzal M.	2602	Formuzal M.	75	Formuzal M.	1765
2	Balova V.	29	Dodon I.	660	Harlamenco A.	22	Harlamenco A.	435
3	Harlamenco A.	27	Harlamenco A.	588	Topciu I.	14	Topciu I.	372
4	Stoianov N.	18	Balova V.	511	Balova V.	13	Stoianov N.	338
5	Chircciu V.	15	Stoianov N.	420	Stoianov N.	12	Balova V.	325
6	Voronin V.	15	Chircciu V.	240	Tatar S.	12	Tatar S.	279
7	Dodon I.	12	Voronin V.	225	Vieru I.	12	Vieru I.	240
8	Topciu I.	9	Topciu I.	225	Dodon I.	9	Dodon I.	139
9	Vlah I.	9	Tarlev V.	210	Cernev S.	6	Cernev S.	135
10	Tarlev V.	6	Caraseni D.	105	Dragnev M.	6	Dragnev M.	135
11	Caraseni D.	6	Cambur D.	60	Popaz P.	6	Popaz P.	135
12	Cambur D.	3	Vlah I.	42	Frolov Iu.	6	Frolov Iu.	132
13	Savga L.	3	Savga L.	15	Zlatov P.	6	Zlatov P.	132
14	Ianioglo V.	3	Ianioglo V.	12	Caraseni D.	6	Caraseni D.	105
15					Ianioglo V.	3	Ianioglo V.	15
16					Vlah I.	3	Vlah I.	15
17					Savga L.	2	Savga L.	10
18					Voronin V.	1	Voronin V.	10

+	institutii		institutii		institutii		institutii	
1	Bascanul	95	Bascanul	2602	Bascanul	75	Bascanul	1765
2	Executivul	83	Executivul	1543	Executivul	72	Executivul	1629
3	Adun. Populara	33	Partide	987	Adun. Populara	40	Adun. Populara	819
4	APC (R.M.)	33	Adun. Populara	693	APL (U.T.A.G.)	18	APL (U.T.A.G.)	405
5	Partide	30	APC (R.M.)	465	APC (R.M.)	18	APC (R.M.)	224
6	APL (U.T.A.G.)	3	APL (U.T.A.G.)	45	Partide	6	Partide	30
+	partide		partide		partide		partide	
1	PCRM	54	PCRM	1287	PCRM	21	PCRM	279
2	UCM	9	UCM	222	RAVN	6	RAVN	135
3					UCM	6	UCM	30

Diagrama 1

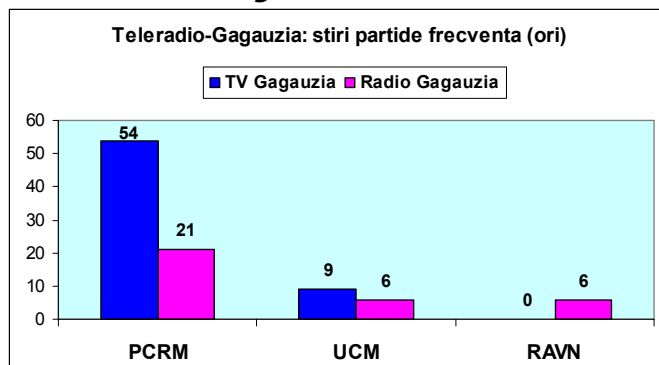
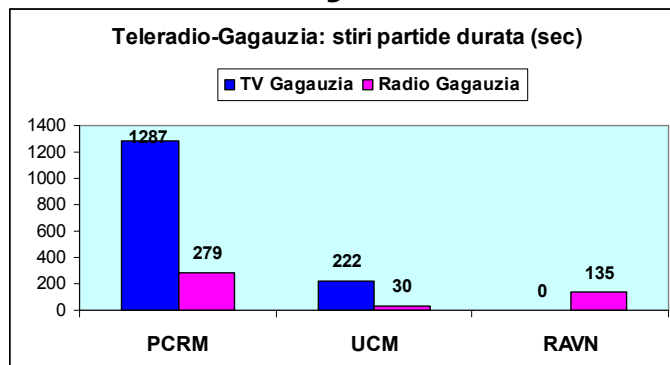

Diagrama 2

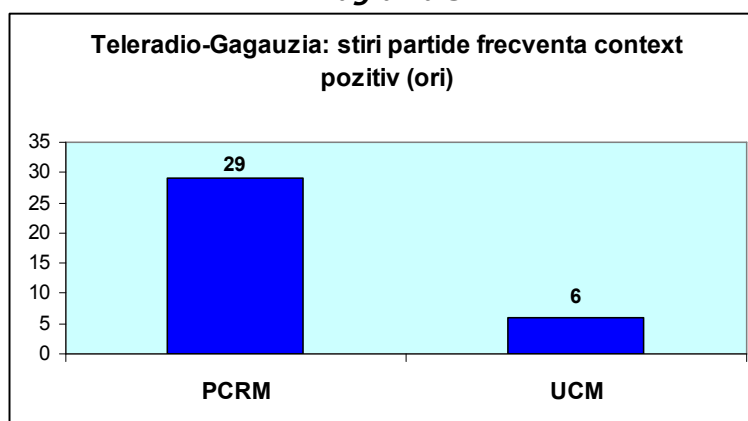
7.2. Dimensiunea calitativa

TV Gagauzia si Radio Gagauzia au plasat in stiri, in context pozitiv, cate 6 actori politici personalizati, prima pozitie fiind ocupata de M.Formuzal, cu 9 si, respectiv, 10 aparitii. Intre actorii personalizati plasati in context pozitiv, la televiziune se regasesc si doi reprezentanti ai APC – V.Voronin si I.Dodon, cu cate 9 si, respectiv, 6 aparitii. I.Dodon se regasesc si la radio.

TV Gagauzia a plasat in context pozitiv 4, iar Radio Gagauzia – 5 din cele sase categorii de actori-institutii. Pe primele doua pozitii la televiziune s-au plasat Partidele si APC, iar la radio – Bascanul si APC.

Si televiziunea, si radio au plasat in context pozitiv stiri despre doi actori-formatiuni politice: PCRM si UCM, intaietatea revenind PCRM cu 24 de aparitii la televiziune si cu 5 – la radio (vezi Diagrama 3).

Diagrama 3

TV Gagauzia a manifestat in stiri atitudine favorizanta fata de doi actori politici personalizati – M.Formuzal si V.Voronin, in cate 3 randuri; fata de trei actori-institutii – Partide, APC si Bascan, si fata de un partid – PCRM, in 9 randuri. Radio Gagauzia a favorizat un actor politic personalizat – M.Formuzal, in 3 randuri, si fata de un actor-institutie - Bascanul (vezi Tabelul 2).

Radiodifuzorul regional a plasat in context negativ, televiziunea de 3 ori si radio – o data, acelasi actor-institutie – APC. Atitudine defavorizanta nu a fost manifestata fata de nici un actor politic.

Tabel 2. Actori politici: stiri context pozitiv; stiri atitudine favorizanta

nr	TV Gagauzia				Radio Gagauzia			
	actori	context pozitiv (ori)	actori	atitud. favor (ori)	actori	context pozitiv (ori)	actori	atitud. favor (ori)
1	Formuzal M.	9	Formuzal M.	3	Formuzal M.	10	Formuzal M.	3
2	Voronin V.	9	Voronin V.	3	Tatar S.	3		
3	Dodon I.	6			Vlah I.	3		
4	Vlah I.	3			Dodon I.	2		
5	Stoianov N.	3			Harlamenco A.	2		
6	Tarlev V.	3			Topciu I.	1		
+	institutii		institutii		institutii		institutii	
1	Partide	15	Partide	6	Bascanul	10	Bascanul	3
2	APC (R.M.)	15	APC (R.M.)	3	APC (R.M.)	7		
3	Bascanul	9	Bascanul	3	Partide	6		
4	Executivul	6			Adun. Populara	5		
5					Executivul	4		
+	partide		partide		partide		partide	
1	PCRM	24	PCRM	9	PCRM	5		
2	UCM	3			UCM	3		

Nici una dintre stirile difuzate de radiodifuzorul public regional cu participarea actorilor politici monitorizati nu a avut caracter conflictual, fapt ce diminueaza credibilitatea fata de editiile informative.

8. Prezentarea actorilor politici in emisiunile IPRA Compania "Teleradio-Gagauzia"

In perioada electorala TV Gagauzia a difuzat un singur ciclu de emisiuni cu prezenta actorilor politici – „Litom k reghionu”, cu o durata de 10.800 sec (3 ore).

Prezentarea actorilor politici monitorizati si modul in care au fost tratati acestia in respectivul ciclu de emisiuni sunt prezentate in Tabelul 1.

Radio Gagauzia nu a difuzat emisiuni cu prezenta actorilor politici in perioada de referinta.

Tabel 1

Nr.	ACTORI	PREZENTE				CONTINUT			ATTITUDINE			Sinteza datelor	
		Interventii directe		Mentiuni/aparitii		pozitiv	negativ	neutru	favoriz.	defavor.	impart.	Int. dir. + ment./ap.	
		numar	durata (s)	numar	durata (s)							numar	durata (s)
+	personalizati												
1	Ciocanu M.	1	2400	0	0	0	0	1	0	0	1	1	2400
2	Lupan N.	1	2400	0	0	1	0	0	1	0	0	1	2400
3	Munteanu Iu.	1	2400	0	0	1	0	0	1	0	0	1	2400
+	Institutii											0	0
1	APC (R.M.)	2	4800	2	800	4	0	0	4	0	0	4	5600
2	APL (U.T.A.G.)	1	2400	0	0	0	0	1	0	0	1	1	2400
3	Partide	0	0	1	250	1	0	0	1	0	0	1	250
+	Partide											0	0
1	PCRM	1	2400	1	250	2	0	0	2	0	0	2	2650

9. Prezentarea actorilor politici in dezbaterile electorale

TV Gagauzia a anuntat 54 de dezbateri electorale si a realizat 43. Radio Gagauzia a anuntat 20 si a realizat 18. La dezbaterile televizate au participat 11, iar la cele radiofonice – 4 din cei 21 de concurenti electorali. Participarea concurentilor in emisiunile de dezbateri a fost extrem de neuniforma: de la 1 runda (PPCD) pana la 20 de runde (UCM) la televiziune, si de la 3 (PLDM) pana la 9 (PCRM) la radio. La televiziune au participat 8 formatiuni politice si 3 candidati independenti, iar la radio – 4 formatiuni politice si nici un candidat independent. Cea mai mare vizibilitate in dezbateri la televiziune a avut-o UCM, iar la radio – PCRM. Aceste doua formatiuni au valorificat cel mai mare spatiu de emisie oferit de radiodifuzorul public regional pentru dezbateri, fiind urmate de PDM si PLDM (vezi Tabelul 1).

Participantii la dezbateri nu au beneficiat de timpi egali de emisie.

Tabel 1

		GRT (TV)		GRT (radio)	
Dezbateri					
Anuntate (nr.)		45		20	
Realizate (nr.)		43		18	
Durata (sec)		101400		23700	
		Runde	Durata	Runde	Durata
1	PSD	8	8550		
2	PL	9	9900		
3	AMN				
4	PPCD	1	900		
5	PCRM	14	17550	9	9900
6	PLDM	11	13950	3	2550
7	PDM	12	11700	8	6900
8	UCM	20	24150	6	5550
9	MAE				
10	PDSMU	3	3600		
11	PC				
12	BANARI S.	4	4350		
13	URATU S.				
14	PEMAVE	4	4050		
15	PPNT				
16	RAILEAN V.	3	2700		
17	UMPR				
18	PRM				
19	TAMBALIST T.				
20	LOMAKIN A.				
21	CUSNIR V.				

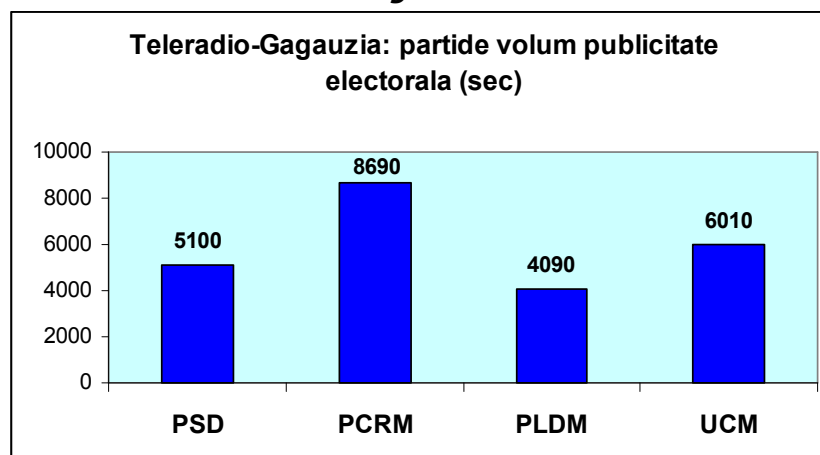
10. Publicitatea electorala

TV Gagauzia si Radio Gagauzia au plasat publicitatea a 4 concurenti electorali: PSD, PCRM, PLDM si UCM (vezi Tabelul 1). Televiziunea a difuzat un volum total de 14.930 secunde (4,1 ore), iar radio – 8.960 secunde (2,4 ore). Cel mai mare volum de publicitate electorala si la televiziune, si la radio l-a contractat PCRM.

Tabel 1

Total campanie	PSD	PCRM	PLDM	UCM	Total durata
GRT (TV)	3100	4650	3810	3370	14930 (sec)
GRT (radio)	2000	4040	280	2640	8960 (sec)
	5100	8690	4090	6010	

Volumul publicitatii plasate la Teleradio-Gagauzia de catre concurentii electorali este prezentat in Diagrama 1.

Diagrama 1

11. Date comparative privind dezbaterile electorale si plasarea publicitatii electorale la institutiile audiovizuale publice

11.1. Date comparative privind dezbaterile electorale la institutiile audiovizuale publice

Nici unul dintre concurentii electorali nu a utilizat in deplina masura timpii de antena oferiti de catre radiodifuzorii publici national si regional pentru dezbateri televizate (vezi Tabelul 1).

Patru concurenti electorali – PCRM, PLDM, PDM si UCM, au participat la dezbateri televizate si radiofonice organizate de IPNA Teleradio-Moldova si de IPRA Teleradio-Moldova. Zece concurenti electorali, inclusiv un candidat independent, au participat la dezbaterile Teleradio-Moldova si TV Gagauzia. Un concurent electoral a participat doar la dezbaterile de la TV Moldova 1 si TV Gagauzia. Un concurent electoral a participat doar la dezbaterile de la TV Moldova 1.

Decalajul dintre numarul maximal si cel minimal de runde de dezbateri la care au participat concurentii electorali este de 38 (UCM) la 6 (T.Tambalist).

Spre deosebire de Teleradio-Moldova, Teleradio-Gagauzia nu a oferit timpi de antena egali fiecarui participant la dezbaterile televizate.

Tabel 1

		Moldova 1		Radio Moldova		GRT (TV)		GRT (radio)	
Dezbateri									
Anuntate (nr.)		61		60		45		20	
Realizate (nr.)		60		59		43		18	
Durata (sec)		98785		89305		101400		23700	
		Moldova 1		Radio Moldova		GRT (TV)		GRT (radio)	
		Runde	Durata	Runde	Durata	Runde	Durata	Runde	Durata
1	PSD	6	4320	5	3600	8	8550		
2	PL	6	4320	6	4320	9	9900		
3	AMN	6	4320	6	4320				
4	PPCD	6	4320	6	4320	1	900		
5	PCRM	4	2880	4	2880	14	17550	9	9900
6	PLDM	6	4320	6	4320	11	13950	3	2550
7	PDM	6	4320	6	4320	12	11700	8	6900
8	UCM	6	4320	6	4320	20	24150	6	5550
9	MAE	6	4320	6	4320				
10	PDSMU	6	4320	6	4320	3	3600		
11	PC	6	4320	6	4320				
12	BANARI S.	6	4320			4	4350		
13	URATU S.	6	4320	6	4320				
14	PEMAVE	4	2880	4	2880	4	4050		
15	PPNT	3	2160	3	2160				
16	RAILEAN V.	4	2880	1	720	3	2700		
17	UMPR	6	4320	5	3600				
18	PRM	6	4320	6	4320				
19	TAMBALIST T.	6	4320						
20	LOMAKIN A.	6	4320	6	4320				
21	CUSNIR V.	5	3600	5	3600				

11.2. Date comparative privind difuzarea publicității electorale la institutiile audiovizuale publice

Tabel 1

Total campanie	PSD	PL	AMN	PPCD	PCRM	PLDM	PDM	UCM	MAE	PDSMU	PC	PEMAVE	Total durata
Moldova 1	4260	4730	4920	600	5185	5520	4480	750	2920	540	1300	350	35555
Radio Moldova		5480	3300		5320	5260	1880		2880				24120
GRT (TV)	3100				4650	3810		3370					14930
GRT (radio)	2000				4040	280		2640					8960

TV Moldova 1 a difuzat publicitate a 12 concurenti electorali, iar Radio Moldova – a 6 concurenti.

Teleradio-Gagauzia a difuzat publicitate a 4 concurenti electorali.

Doi concurenti electorali – PCRM si PLDM, au plasat publicitate la toate cele patru institutii mediatice publice.

Doi concurenti electorali – PSD si UCM, au plasat publicitate la TV Moldova 1 si la Teleradio-Gagauzia.

Doi concurenti electorali – PL si PCRM, au plasat la Radio Moldova un volum de publicitate mai mare decat la TV Moldova 1. Cei patru concurenti electorali au plasat la Radio Gagauzia un volum mai mic de publicitate decat la TV Gagauzia.

Cel mai mare volum de publicitate la TV Moldova a plasat PLDM, urmat de PCRM si PL.

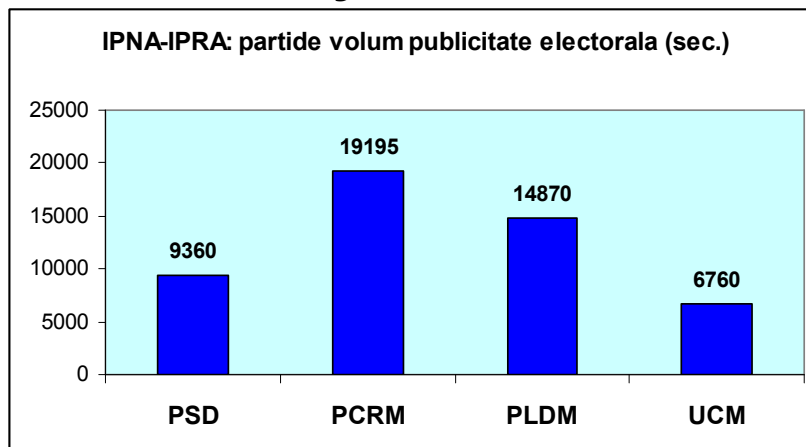
Cel mai mare volum de publicitate la Radio Moldova a plasat PL, urmat de PCRM si PLDM.

Cel mai mare volum de publicitate la Teleradio-Gagauzia a plasat PCRM.

Cumulat, cel mai mare volum de publicitate la IPNA si IPRA, a plasat PCRM, urmat de PLDM.

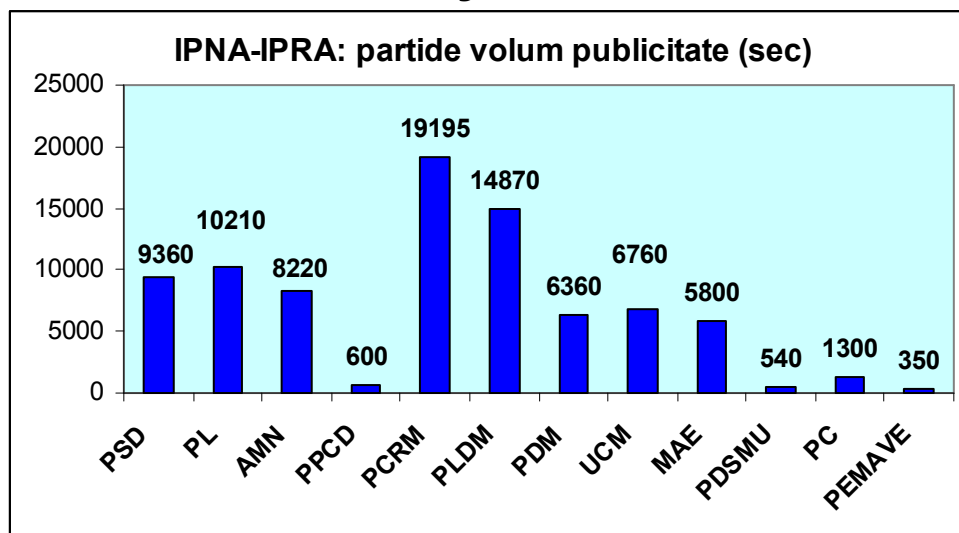
Doi concurenti electorali – PSD si UCM, au plasat la radiodifuzorul public regional un volum de publicitate mai mare decat la cel national. Volumul de publicitate plasat la radiodifuzorii publici de catre patru concurenti electorali este prezentat in Diagrama 1.

Diagrama 1

Volumul de publicitate pe care l-au plasat cei 12 concurenti electorali la radiodifuzorii publici – national si/sau regional, este prezentat in Diagrama 2.

Diagrama 2

Concluzii

IPNA Compania "Teleradio-Moldova" în știri și în emisiuni cu participarea actorilor politici monitorizați a dat prioritate vădită, și ca frecvență și ca durată, reprezentanților puterii, în detrimentul reprezentanților opoziției, creând un dezechilibru clar în favoarea partidului de guvernământ. Acest fapt denotă un tratament inegal și inechitabil față de toți concurenții electorali și indică asupra derogărilor de la normele legale și de la standardele profesionale.

IPNA Compania "Teleradio-Moldova" a plasat în știri în context pozitiv, cel mai des, cu prioritate actori politici-reprezentanți ai puterii, iar în context negativ, cel mai des, cu prioritate actori politici-reprezentanți ai opoziției.

IPNA Compania "Teleradio-Moldova", de regulă, a manifestat atitudine favorizantă, mai des, față de actori politici-reprezentanți ai puterii, iar atitudine defavorizantă, în știri, doar față de actori politici-reprezentanți ai opoziției.

IPNA Compania "Teleradio-Moldova" a difuzat un număr redus de știri cu caracter conflictual, în rândul lor prevalând cele scrise în temeiul unei singure surse de informație. Faptul în cauză diminuează drastic calitatea lor și pun sub semnul întrebării credibilitatea față de realitățile pe care le reflectă.

IPNA Compania "Teleradio-Moldova" a respectat, în mare, prevederile legale referitoare la plasarea publicității electorale și la oferirea timpilor de antenă concurenților în cadrul dezbaterilor electorale.

IPRA Compania "Teleradio-Găgăuzia" a rezervat știrilor și emisiunilor cu participarea concurenților electorali spațiu insuficient pentru o informare adecvată a cetățenilor. Totodată compania nu a difuzat nici o știre cu caracter conflictual în perioada monitorizată.

Majoritatea concurenților electorali au fructificat în măsură mică șansele oferite de IPRA Compania "Teleradio-Găgăuzia" atât pentru plasarea publicității, cât și pentru participarea la dezbaterile televizate și radiofonice organizate de radiodifuzorul public regional.

IPRA Compania "Teleradio-Găgăuzia" nu a demonstrat un tratament egal în oferirea timpilor de antenă participanților la dezbaterile electorale.

IPNA Compania "Teleradio-Moldova" și IPRA Compania "Teleradio-Găgăuzia" au reflectat campania electorală cu derogări de la prevederile legale și normele deontologice. Ambii radiodifuzori au demonstrat părtinire față de anumiți actori politici și, în particular, față de partidul de guvernământ și de reprezentanții PCRM. Faptul în cauză a diminuat semnificativ posibilitățile, pe de o parte, a tuturor concurenților să-și prezinte în mod egal și echitabil ofertele electorale prin intermediul radiodifuzorilor publici și, pe de altă parte, nu a permis alegătorilor să se informeze în măsura în care să poată aprecia calitatea ofertelor.

Prin comportamentul adoptat în campania electorală, radiodifuzorii publici, finanțați din bani publici, au fost departe de a servi interesul public. În realitate radiodifuzorii publici au lustruit imaginea guvernării și au denigrat contracandidații PCRM, contribuind astfel, la polarizarea publicului telespectator și radioascultător, influențând, în definitiv, într-un mod determinant, opțiunile electoratului.